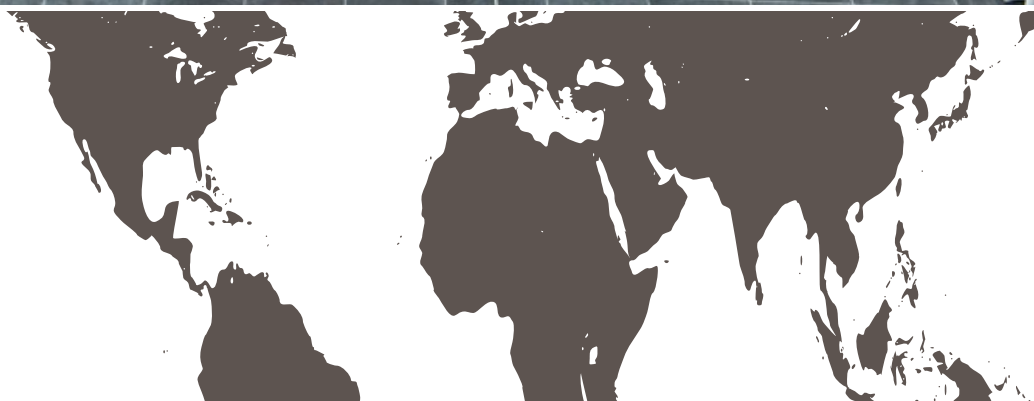

Partneritetet e Qëndrueshme Komunale
Partnerstvo održivog razvoja jedinica lokalne samouprave
Партнерство одрживог развоја јединица локалне самоуправе
Kommunale Nachhaltigkeitspartnerschaften

SERVICESTELLE
KOMMUNEN IN DER EINEN WELT

MATERIALI

WORKSHOPI NDËRKOMBËTAR I PROJEKTIT
„PARTNERITETET E QËNDRUESHME KOMUNALE“

16 deri me 17 Janar 2017 në Gelsenkirchen | Nr. 92

Qendra e shërbimit Komunitat në Njërin Botë (SKEW)

info@service-eine-welt.de

www.service-eine-welt.de

Materiali – Radha e shkresave e Qendrës së Shërbimit të Komunitave në Njërin Botë (SKEW), Fletorja 92

Përgjegjës për përmbajtjen: SKEW, Dr. Stefan Wilhelmy

Drejtuesit e projektit: Isabela Santos de Albuquerque Nunes Koletzke dhe Vera Strasser

Tekstet: Stefanie Wulff

Redaksia: Vera Strasser, Eva Heuschen

Fotografi: Barbara Frommann

Layout, formulimi dhe organizimi i printimit: Fabian Ewert, Königswinter

Bon, Gusht 2017

Ri-shtypje, edhe pjesërisht, vetëm me miratim paraprak të botuesit. Seria „Material“ mbështetet financiarisht nga ana e Ministrisë Federale për Bashkëpunim Ekonomik dhe Zhvillim si dhe nga landet federale të Baden-Württemberg, Bremen, Hamburg, Nordrhein-Westfalen dhe Rheinland-Pfalz.

Për të lehtësuar leximin, mënyra normale e të shkruarit për barazinë e gjinisë mashkullore dhe asaj femërore në këtë publikim nuk janë përdorur gjatë gjithë kohës. Te të gjitha emërtimet mashkullore janë të përfshira natyrisht në të njëjtën mënyrë edhe gjinia femërore (ose anasjelltas).

Kontributet e përmendura me emër nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht mendimin e botuesit dhe redaktorit.

PËRMBAJTJA

1. Hyrje	4
2. Workshop-i i parë – Dita e 1-rë	5
2.1. Hapja e workshop-it	5
2.2. Prezantimi i dymbëdhjetë partneriteteve pjesëmarrëse komunale.....	7
2.3. Fjalim: Axhenda 2030 me objektivat e saj globale dhe të qëndrueshme të zhvillimit dhe integrimi i tyre në strukturat komunale	10
2.4. Punë në grup „Beyond Cherry Picking“. Axhenda 2030: Çfarë do të thotë kjo gjë për komunën time?	11
2.5. Fjalim: Pasqyrë mbi projektin „Partneritetet e Qëndrueshme Komunale“	12
2.6. Fjalim: Qëndrueshmëria në Gelsenkirchen	13
2.7. Vizita në shtëpinë Hans-Sachs.....	14
2.8. Pritja në mbrëmje dhe dorëzimi i <i>Memoranda of Understanding</i> në shtëpunë Hans-Sachs.....	14
3. Workshop-i i parë – Dita e 2-të	15
3.1. Informacion për grupin: Mënyra e qasjes në projektin „Partneritetet e Qëndrueshme Komunale“	15
3.2. Fjalim: Ecuria organizative e fazës pilot.....	17
3.3. Punët në grup:	19
3.4. Lamtumira.....	22
Shtojca	23
Programi	23
Lista e pjesëmarrësve.....	25

1. HYRJE

4

Me workshopin e parë zyrtar, në të cilin morën pjesë dymbëdhjetë partneritete të qëndrueshme ndërmjet komunave gjermane dhe komunave nga Bosnja dhe Hercegovina, Kosova dhe Serbia, projekti "Partneritetet e Qëndrueshme Komunale" ka startuar me sukses në fazën e tij pilot. Projekti zbatohet nga qendra e shërbimeve Komunitat në Njërin Botë (SKEW) nga Engagement Global me porosi të Ministrisë Federale për Bashkëpunim ekonomik dhe Zhvillim (BMZ).

Informacioni dhe regjistrimi i pjesëmarrësve në vendin e organizimit të eventit

Në eventin e parë dy-ditor me 16 dhe 17 Janar 2017 në Hans-Sachs-Haus në Gelsenkirchen, SKEW përshëndeti rreth 100 përfaqësues dhe përfaqësues komunalë nga Gjermania dhe Evropa Jug-Lindore si dhe aktorë të tjerë nga sektorët e partneriteteve të qyteteve dhe të qëndrueshmërisë. Për fazën dy-vjeçare të projektit komunitat partnerë ranë dakord për një bashkëpunim sistematik në sektorin e Axhendës 2030 dhe 17 objektivat e saj globale (*Sustainable Development Goals*, SDGs). SKEW ju shoqëron, këshillon dhe mbështet juve në këtë proces.

Pasqyra e partneriteteve të qëndrueshme ndërmjet komunave gjermane dhe nga Evropa jug-lindore (Versioni Janar 2017)

Gjermani	Bosnja dhe Hercegovina
Gelsenkirchen	Zenica
Gera	Goražde
Langenhagen	Bijeljina
Lajpcig	Travnik
Wolfsburg	Sarajevë
Gjermani	Kosovë
Kirchhain	Smirë, Komuna Viti
Troisdorf	Mushtisht, Komuna Suharekë
Gjermani	Serbi
Qarku Treptow-Köpenick nga Berlioni dhe kryeqyteti i landit Mynih	Subotica
Ingolstadt	Kragujevac
Offenbach am Main	Zemun (lagje me administrim të pavarur e Beogradit)
Pfaffenhofen an der Ilm	Valjevo
Komuna e bashkuar Bersenbrück	Ruma

2. WORKSHOP-I I PARË – DITA E 1-RË

2.1. Hapja e workshop-it

Martina Rudowitz, Kryetarja e Bashkisë e Gelsenkirchen

Kryetarja e Bashkisë e Gelsenkirchen Martina Rudowitz hap eventin

Kryetarja e Bashkisë Martina Rudowitz hapi eventit dhe i uroi mirëseardhjen të ftuarve në shtëpinë Hans-Sachs në emër të qytetit të saj. Ajo përshëndeti faktin që komunat e pranishme dëshirojnë të vazhdojnë të hapen ekonomikisht, ekologjikisht dhe në aspektin social si dhe ndërkombëtarisht në kuadrin e qëndrueshmërisë. „Për këtë gjë“, tha Martina Rudowitz, „unë ju uroj suksese dhe forcë.“ Axhenda 2030 është një kornizë e rëndësishme për projektin pasi ajo premtan si përmirësime të kushteve të jetës për të gjithë njerëzit ashtu edhe për mjedisin e tyre – dy objektiva të rëndësishme përballë sfidave të mëdha globale.

Ulrich Kaltenbach, BMZ

Ulrich Kaltenbach përshëndet pjesëmarrësit në emër të Ministrisë Federale për Bashkëpunim ekonomik dhe Zhvillim

Ulrich Kaltenbach, specialist në Ministrinë Federale të Bashkëpunimit ekonomik dhe të Zhvillimit (BMZ), përshëndet të ftuarit edhe në emër të ministrit federal të zhvillimit Dr. Gerd Müller. „Komunat në të gjithë botën gjenden para sfidave gjigante. Urbanizimi që shtohet, varfëria, rritja e numrit të refugjatëve, transformimi klimaterik, shërbimi shëndetësor dhe mobiliteti janë disa nga ato. Në disa qytete, tashmë disa koka të zgjuara po përpunojnë zgjidhje praktike për këto sfida. Prandaj komunat janë shumë të rëndësishme. Ato posedojnë dijet për të gjetur zgjidhje për problemet globale në vend.“

Ulrich Kaltenbach nënvizoi rëndësinë e madhe politike, që BMZ i jep projektit që zbatohet nga SKEW. Ai përshëndeti veçanërisht faktin që u arrit që të ftohen komunat partnere nga Evropa Jug-Linfore për fazën pilot: "Është kënaqësi për ne të zhvillojmë me ju një dialog në të njëjtin nivel dhe të gjejmë rrugë të përbashkëta për ta organizuar drejtë dhe në mënyrë të qëndrueshme globalizimin."

Jessica Baier, SKEW

Në emër të SKEW të ftuarit i përshëndeti Jessica Baier, sidomos aktorët e 25 komunave të përfaqësuara

„25 komuna janë mbledhur sot këtu për fillimin e këtij projekti të përbashkët. Kjo është një gjë tepër e veçantë”, deklaroi Jessica Baier, e cila i përshëndeti të ftuarit në emër të SKEW dhe i prezantoi me emër të gjitha komunat e përfaqësuara. Që më parë, të pranishmit ishin familjarizuar në dy workshop-e me Axhendën 2030 dhe rëndësinë e saj për punën e partneritetit. Gjithsej kishte rreth 20 kërkesa nga të interesuarit për të marrë pjesë në fazën pilot të SKEW. U zgjodhën dymbëdhjetë partneritete (ndër të cilat një partneritet tre-këndor), të cilat do të marrin pjesë në dy vitet e ardhshme në fazën pilot.

Duke marrë për bazë përvojat ekzistuese të komunave në sektorin e qëndrueshmërisë, tani bëhet fjalë për etablimin e një dialogu për objektivat e Axhendës 2030 si dhe për aktivitetet e përbashkëta për arritjen e këtyre objektivave. Jessica Baier nënvizoi aktualitetin e temës dhe trajtoi rëndësinë e saj të veçantë për partneritetet komunale. Ajo i uroi të gjithë pjesëmarrësve suksese dhe i falënderoi qytetin pritës Gelsenkirchen, i cili merret tashmë prej një kohe të gjatë dhe në mënyrë intensive me aspektet e qëndrueshmërisë.

2.2. Prezantimi i dymbëdhjetë partneriteteve pjesëmarrëse komunale

Në grupe të vogla, moderatori Patrick Leusch ju lute të gjithë përfaqësuesve dhe përfaqësuesve komunale të vinin në podium, për të prezantuar shkurtimisht partneritetin e tyre përkatës.

Tabela 2 : Profile të shkurtra të partneriteteve pjesëmarrëse

Partneriteti	Numri i banorëve	Madhësia e sipërfaqes	Viti i themelimit të partneritetit	Aktivitetet e deritanishme
Gelsenkirchen	257.607	104,8 km ²	1969	Partneriteti ndërmjet Gelsenkirchen dhe Zenica është më i vjetri në projekt. Dhe për këtë arsye e madhe është edhe larmia e tematikave, të cilat të dy qytete kanë përpunuar së bashku me kalimin e viteve. Aktualisht gjendet në plan të parë trajtimi i sipërfaqeve të mëparshme të industrisë së rëndë. Gelsenkirchen ka grumbulluar këtu në kuadrin e transformimit strukturor në Ruhrgebiet përvoja të dobishme.
Gera	95.969	151,9 km ²	2002	Prej 20 vitesh Gera dhe Goražde bashkëpunojnë në partneritet dhe vazhdimisht në shumë çështje shoqërore, për të arritur objektiva lokale dhe globale. Shumë projekte të përbashkëta, ndër të tjera në sektorin e përfshirjes së njerëzve me aftësi të kufizuara, kanë përfunduar tashmë. Njëpër një projekt pilot „Partneritetet e Qëndrueshme Komunale“, partneriteti merr edhe një herë një shtysë të re.
Goražde, Bosnja dhe Hercegovina	22.080	252 km ²		
Langenhagen	51.691	71,99 km ²	2007	Prej vitesh ekziston ndërmjet Langenhagen dhe Bijeljina një bashkëpunim i mirë civilo-shoqëror në sektorët e kulturës dhe emigracionit. Tani më ekziston edhe një kontakt komunal shumë i mirë dhe miqësor.
Bijeljina, Bosnja dhe Hercegovina	114.663	734 km ²		
Lajpcig	520.838	297,6 km ²	1995	Si partneritet tepër aktiv me tema të larmishme dhe përballje të shumta ndër-njerëzore u prezantuan Lajpcigu dhe Travnik. Për partneritetin e tyre vital të dyja komunave i janë akorduar tashmë çmime nga Bashkimi Evropian (BE). Në të dyja qytetet ekzistojnë zyra dhe shoqata partneriteti. .
Travnik, Bosnja dhe Hercegovina	57543	529 km ²		

Partneriteti	Numri i banorëve	Madhësia e sipërfaqes	Viti i themelimit të partneritetit	Aktivitetet e deritanishme
Wolfsburg	125.500	204 km ²	1985	Partneriteti i qyteteve ndërmjet Wolfsburg dhe Sarajevës ekziston tashmë prej 30 vitesh. Përveç sektorëve të ekonomisë dhe shkencës në fokusin e bashkëpunimit janë edhe sporti dhe kultura. Tani të dyja qytetet presin me kënaqësi bashkëpunimin për Axhendën 2030.
Sarajevë, Bosnja dhe Hercegovina	291.422	141,5 km ²		
Qarku Treptow-Köpenick i Berlinit	257.782	168,42 km ²	Subotica - Mynih: 2000	Me dy komuna gjermane dhe një serbe ky partneritet është bashkimi i vetëm tresh në projektin pilot „Partneritetet e Qëndrueshme Komunale“:
Mynih	1.500.000	310,7 km ²	Subotica - Treptow-Köpenick: 2002	Në sektorët e sportit, kulturës dhe shkëmbimit ndërmjet të rinjve ekziston tashmë një kontakt intensiv. Do të shtohen edhe arsimi dhe çështjet sociale.
Subotica, Serbi	105.681	290 km ²		Të tre palët dëshirojnë të mësojnë nga njëri-tjetri, megjithëse koordinimi i partneritetit tresh paraqet një sfida.
Kirchhain	17.557	90,92 km ²	2016	Bazuar në zhvillimin e tyre (të qëndrueshëm), komunat më të vogla si ajo e Viti-t në Kosovë gjenden ende përballë sfidave të mëdha. Bashkëpunimi ndërmjet Viti-t dhe Kirchhain fillon vetëm tani. Të dyja palët shpresojnë për një proces të përbashkët të mësuarit dhe një bashkëpunim të mirë në sektorët e energjive të rinovueshme dhe të bujqësisë së qëndrueshme.
Smirë, Komuna Viti, Kosovë	46.987	267 km ²		
Troisdorf	75.369	62,17 km ²	2001	Suharekë dhe Troisdorf bashkëpunojnë prej 2001 në shumë sektorë, për shembull në furnizimin me ujë, në ekonomi dhe në turizëm. Komunat presin me kënaqësi të fillojnë së bashku punën për Axhendën 2030 dhe të bëjnë me dije në mënyrë të ndërgjegjshme temat dhe objektivat e axhendës në të dyja komunat.
Mushtisht, Komuna Suharekë	59.702	387 km ²		
Ingolstadt	132.438	133,4 km ²	2003	Zyrtarisht ky partneritet ekziston prej 2003, por edhe më parë ka pasur shumë kontakte ndërmjet Ingolstadt dhe Kragujevac. Të gjitha projektet janë kryer tashmë të gjitha së bashku, ndër të tjera në sektorët e shkëmbimeve ndërmjet nxënësve dhe kulturës. Njëpërmyjet projektit „Partneritetet e Qëndrueshme Komunale“ duhet të forcohet më tej bashkëpunimi intensiv.
Kragujevac, Serbi	179.417	835 km ²		

Partneriteti	Numri i banorëve	Madhësia e sipërfaqes	Viti i themelimit të partneritetit	Aktivitetet e deritanishme
Offenbach am Main	116.945	44,9 km ²	(1956) 1999	Në 1956 Offenbach dhe Zemun janë bashkuar bashkë me komuna të tjera evropiane në një „Unazë partneriteti“. Në momentin që Zemun u përfshi në bashkësimin e qytetit të Beogradit, komuna u shpëtoi nga „Unaza e partneritetit“. Offenbach dhe Zemun ka rimmarrë përsëri kontaktin e partneritetit në 1999. Njëpërmjet pjesëmarrjes në projektin „Partneritetet e Qëndrueshme Komunale“ duhet që të ri-gjallërohet dhe të thellohet profesionalisht bashkëpunimi.
Pfaffenhofen an der Ilm	23.971	92,39 km ²	1999	Bashkëpunimi prej 1999 qytetet kanë bashkëpunuar shumë mirë së bashku. Me pjesëmarrjen në projektin pilot „Partneritetet e Qëndrueshme Komunale“ tani ka filluar një fazë e re e partneritetit ndërmjet Pfaffenhofen an der Ilm dhe Valjevo. Themeli i shkëmbimit ishin si fillim bashkëpunimet në sektorin e artit dhe kulturës. Në të ardhmen duan që ti përkushtohen së bashku menaxhimit të qëndrueshëm të sipërfaqeve të gjelbra të qytetit.
Komuna e bashkuar Bersenbrück	7.961	42,54 km ²	2016	Deri më tani nuk ekziston një partneritet zyrtar ndër-qytetas, por të dyja palët shpresojnë që brenda 2017 të mund të nënshkruhet një kontratë.
Ruma, Serbi	30.656	582 km ²		Shoqata „Të ndërtojmë ura“ ka mbështetur shumë në dy vitet e fundit një partneritet ndërmjet komunës së përgjithshme Bersenbrück dhe Ruma. Edhe tani ekzistojnë shumë kontakte, për shembull njëpërmjet shkëmbimit të të rinjve.

Pas partneriteteve komunale u prezantuan edhe përfaqësueset dhe përfaqësueset të Pas partneriteteve komunale u prezantuan edhe përfaqësueset dhe përfaqësuesit pjesëmarrës të shoqatave komunale nga Gjermania, Bosnja dhe Hercegovina, Kosova dhe Serbia. Ato përshëndetën projektin ndërkombëtar dhe i prematuan qyteteve mbështetjen e tyre. . Ato përshëndetën projektin ndërkombëtar dhe i prematuan qyteteve mbështetjen e tyre.

Pjesëmarrësit serb dhe gjerman gjatë prezantimit të partneriteteve komunale

2.3. Fjalim: Axhenda 2030 me objektivat e saj globale dhe të qëndrueshme të zhvillimit dhe integrimi i tyre në strukturat komunale

Dr. Eva Dick, Instituti Gjerman për Politikë Zhvillimi

Dr. Eva Dick nga Instituti Gjerman për Politikë Zhvillimi në fjalimin e saj për Axhendën 2030 dhe rolin e Komunave

Specialistja bëri një prezantim për Axhendën 2030 dhe u fokusua sidomos në rëndësinë e madhe në të gjithë botën të qyteteve dhe komunave për arritjen e 17 objektivave të qëndrueshmërisë (*Sustainable Development Goals*, SDGs). Në 2015 u miratua „Axhenda 2030 për zhvillim të qëndrueshëm“ nga Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara si pasuese e Objektivave të Zhvillimit të Mijëvjeçarit (*Millennium Development Goals*, MDGs) – . Por SDGs janë më shumë se vetëm vazhdimi i përshkrimit të MDGs. SDGs janë nga përmbajtja me ndikim më të gjerë se objektivat e mëparshëm. Për herë të parë objektivat e zhvillimit dhe të qëndrueshmërisë merren parasysh në të njëjtën masë në varësitë e tyre të larmishme. Një ndryshim tjetër thelbësor

kundrejt MDGs qëndron në faktin që objektivat e Axhendës 2030 ngrenë një pretendim universal – pra që vlen në të njëjtën masë për të gjitha vendet – dhe e detyrojnë bashkësinë botërore si të tërë.

Roli rëndësishëm i komunave ndër të tjera përmendet në mënyrë eksplicite në SDG 11 („Qytete dhe Komuna të Qëndrueshme“) si dhe në SDG 17 („Partneritete, për të arritur objektivat“). Lokalizimi i SDGs, pra përkthimi në kontekstin lokal dhe përvetësimi i tyre në vend është një faktor i rëndësishëm për implementimin e Axhendës 2030. Studimet shkencore kanë treguar: Gjatë implementimit të 45 përqind të objektivave dhe nën-objektivave të Axhendës 2030, qytetet dhe komunat luajnë një rol qendror.

Por në të njëjtën kohë objektivat e qëndrueshëm janë të dobishme edhe për komunat. Ato japin orientime dhe arsye konkrete për të përshtatur plane ekzistuese vendore zhvillimi. Për këtë gjë ato mundësojnë akses për te resurse të agjencive ndërkombëtare dhe kombëtare. Të mësuarit dhe rrjetet ndër-komunale forcohen në lokalizimin e tyre nga Axhenda 2030.

Diskutimi mbi fjalimin

Pyetje: "Si mund të zgjidhet problemi që shumë pak qytetarë interesohen për temën Axhenda 2030, pasi duket sikur ka shumë pak lidhje me jetën e përditshme?"

Dr. Eva Dick: „Faktikisht është një gjë e tillë në shumë vende është një sfidë. Por ekzistojnë shumë shembuj të mirë për një komunikim të arritur ndërmjet institucioneve komunale dhe qytetarëve. Ekzistojnë edhe shembuj të mirë për kultura politike në të cilat pjesëmarrja e qytetarëve funksionon. Kjo konferencë ofron një kornizë të përshtatshme për të shkëmbyer informacione edhe mbi temën e pjesëmarrjes.“

Pyetje: "Nuk është më mirë që të mund të tregosh në fillim rezultate të shpejta, të matshme për të bindur njerëzit?"

Dr. Eva Dick: "Kjo është shumë e rëndësishme. Por përtej hapave dhe masave të veçantë është e nevojshme të mendohesh mirë se: Cilët institucione dhe aktorë janë të rëndësishëm për procesin? Edhe rezultatet e vogla të 'kapshme' mund të futen në një plan të integruar"

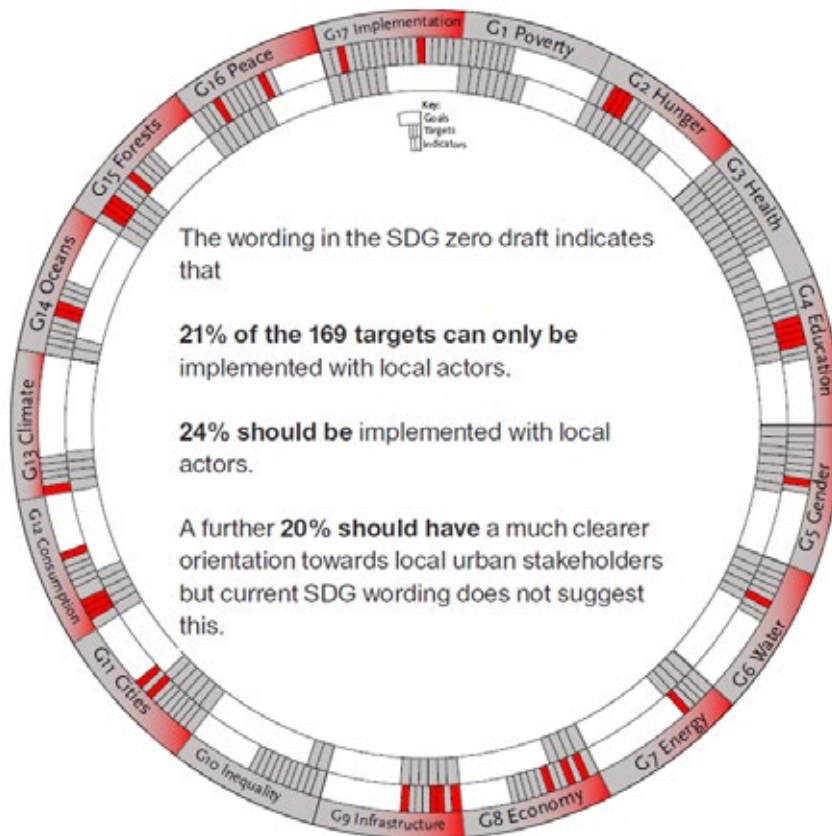

Fig. 1: Misselwitz, P., Salcedo Villanueva, J.: 2016: Dimensionet urbane të SDGs: Implikimet për Axhendën e re urbane, S. 7

Për më tepër, në diskutim, shumë pjesëmarrës ishin pro idesë, për ta sjellë më shumë në plan të parë temën e Axhendës 2030 në arsimimin e të rriturve dhe në komunikim. Në rastin e temës së qëndrueshmërisë kemi të bëjmë më shumë se "vetëm" me mbrojtjen e mjedisit.

2.4. Punë në grup „Beyond Cherry Picking“. Axhenda 2030: Çfarë do të thotë kjo gjë për komunën time?

Pjesëmarrësit thellojnë pikat e tematizuara në fjalim në grupe të vogla të ndara sipas gjuhës. Me mbishkrimin „Beyond Cherry Picking“ kishim të bënim me faktin për ti hedhur një shikim varësive ndërmjet 17 objektivave. Mos zgjedhje vetëm e qershive, pra mos-ndjekja vetëm e temës së preferuar, por shkëmbimi i ide mbi ndikimet e ndërsjellta ndërmjet sektorëve të veçantë të Axhendës 2030 në nivelin komunal, ishte qëllimi i kësaj njësie pune. Ku ekzistojnë varësi të qarta ndërmjet SDGs të veçanta? Ku bien më pak në sy lidhjet? Çfarë ndikimesh ka një gjë e tillë mbi komunën time? Për cilat objektiva kemi punuar

ne tashmë? Dhe cilat tema të papunuara deri tani mund të na zhvillojnë më tej neve si komunë?

Pjesëmarrësit nga Kosova gjatë punës në grup

Çdo grup pune zgjodhi një poster si model pune, në të cilin në fokus ishte një SDG, i cili ishte rrethuar në formë rrethi nga shumë SDG. Pjesëmarrësit, nga perspektiva e tyre përkatëse komunale krijojnë lidhje ndërmjet objektivave të veçanta të qëndrueshme.

Prezantimi i rezultateve të punës

Gjithsej u formuan tetë grupe pune (AGs). Çdo grup mund të zgjidhte një model nga tre modelet e punës.¹

AG zgjodhën modelet të cilat në qendër të vëmendjes ishin SDGs 1 („Jo varfërisë“), 4 („Arsim me cilësi të lartë“), 8 („Punë humane dhe rritje ekonomike“), 9 („Industri, Inovacion dhe Infrastrukturë“), 11 („Qytete dhe Komuna të qëndrueshme“) dhe 12 („Konsum dhe prodhim i qëndrueshëm“). Ndërkohë që pjesëmarrësit e Evropës Jug-lindore vendosën për SDGs 1, 4, 8, 11 dhe 12, dhe pjesëmarrësit gjerman për SDGs 9, 11 dhe 12. Sidomos për objektivat e qëndrueshme 1, 11 dhe 12 u treguan shumë varësi me SDGs e tjera. Kështu SDG 9 u lidh fort me SDGs 11 dhe 12 – si për në modelin e punës, tek e cila SDG 9 ishte në fokusin kryesor ashtu edhe tek modelet të cilat kishin në fokusin kryesor SDG 11 ose SDG 12.

Përfaqësueset dhe përfaqësuesit komunal nga Gjermania konsiderojnë si urgjente mbi të gjitha aspektet e qëndrueshmërisë, mjedisit dhe ekologjisë. Ndërkohë që aktorët komunal nga komunat e Evropës jug-lindore e vendosin fokusin e tyre sidomos në aspektet që lidhen me zhvillimin si rritja ekonomike, arsimi dhe varfëria. Përgjithësisht kjo gjë pasqyron karakterin transformues të Axfordës 2030, duke qenë se këtu ndërthuret principi i qëndrueshmërisë për herë të parë me zhvillimin ekonomik, ekologjik dhe social dhe axhenda - ndryshe nga sistemet e mëparshme kombëtare të zhvillimit - vlen njëloj për të gjitha vendet e botës.

2.5. Fjalim: Pasqyrë mbi projektin „Partneritetet e Qëndrueshme Komunale“

Jessica Baier dhe Isabela Santos, SKEW

Jessica Baier dhe Isabela Santos shpjeguan se çfarë shansesh ofron Axhenda 2030 për politikën komunale të zhvillimit dhe si mund ti mbështesë SKEW komunat në kuadrin e projektit „Partneritetet e Qëndrueshme Komunale“.

"Partneritetet e Qëndrueshme Komunale" i shërbejnë realizimit të ambicieve të përbashkëta mbi objektivat e qëndrueshme të zhvillimit, SDDs në "nivele lokal", tha Jessica Baier. Në fazën pilot me partneritetet ekzistuese ndërmjet komunave nga Gjermania dhe Evropa Jug-Lindore tani bëhet fjalë vetëm për përfundimin e partneriteteve duke shkëmbyer eksperiencën, bashkëpunimin, transferimin e dijeve dhe mbështetjen e fokusuar. Ju mund të përballeni së bashku me sfidat që dalin nga zhvillimi i qëndrueshëm. "Ne dëshirojmë ti inkurajojmë komunat të veprojnë lokalisht dhe ndikojnë globalisht".

Isabela Santos prezantoi ecurinë e procesit për dy vjetët e ardhshme dhe theksoi: "Në fokus qëndron shkëmbimi në të njëjtin nivel". SKEW e mbështet këtë proces nëpërmjet financimit të delegacioneve, takimeve të rrjeteve, eventeve të para dhe përmbyllëse si dhe nëpërmjet nxitjes financiare të një eventi me ndikim në publik dhe të një mase pilot në vend. Në vazhdimësi, komunat për më tepër këshillohen profesionalisht dhe metodologjikisht nga SKEW. Isabela Santos: "Faleminderit që jeni të gjithë këtu sot. Ky bashkëpunim është kënaqësi e madhe për mua".

1 Puna në grup bazohej në Tool „A Nexus Approach for the SDGs - Interlinkages between the goals and targets“, me të cilën lidhja ndërmjet SDGs mund të vizualizohej dhe të tregohej qartë. Modeli mund të shkarkohet në faqen e uebit të Kombeve të Bashkuara nën: <https://www.un.org/ecosoc/sites/www.un.org.ecosoc/files/files/en/2016doc/interlinkages-sdgs.pdf>.

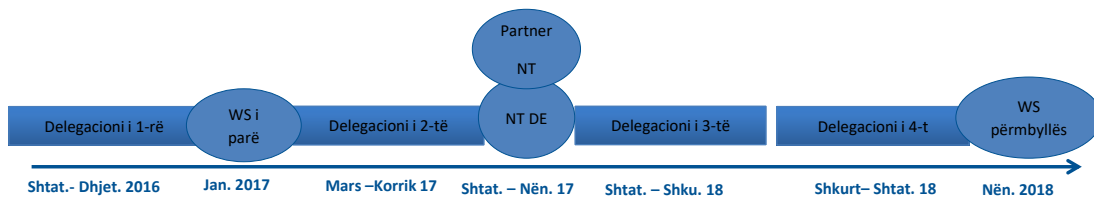

Fig. 2: Ecuria e fazës pilot të projektit „Partneritetet e Qëndrueshme Komunale“

2.6. Fjalim: Qëndrueshmëria në Gelsenkirchen

Werner Rybarski, Drejtor Administrate në Axhenda 21 të qytetit Gelsenkirchen, ka një eksperiencë të gjatë me temën e qëndrueshmërisë. Në vitin 1997 këshilli i qytetit Gelsenkirchen vendosi unanimisht për ndërtimi e Axhendës Lolake 21. Personi përgjegjës për Axhendën 21 Werner Rybarski prezantoi disa gurë kilometrik të zhvillimit lokal të qëndrueshëm të qytetit të tij. „Kushtet janë të ndryshme në çdo komunë. Por unë shpresoj t’ju jap juve disa nxitje“.

Bazuar në moton "Nga projekti te principi" u arrit me kalimin e viteve në Gelsenkirchen, që të përfshihen gjithmonë dhe më shumë grupe të popullsisë në proceset e qëndrueshmërisë. Nëse në fillimi ishin rrethe pune të cilët merreshin me

implementimin e projekteve të vogla të dobishme, me rritjen e përvojës dhe të profesionalizmit projektet u bënë gjithmonë dhe më të mëdha, ndër to për shembull "ÖKOPROFIT", një projekt me ekonominë vendore për teknologji të integruar të mjedisit duke marrë shembullin zviceran.

Mbi 100 në sektorin e qëndrueshmërisë u arritën të implementohen deri më tani. Nga kjo gjë u zhvillua një rrjet i madhe dhe struktura fikse për më shumë qëndrueshmëri lokale. Si shembull përmendi Werner Rybarski „Kolleg 21“ me të rinj nga Gelsenkirchen, që përfshin drejtpërsëdrejti të rinjtë si dhe sektorin unik të programit të shkollave të mesme „Qëndrueshmëria“ në të gjithë federatën. Qartësimi i masave për rinovimin e qëndrueshëm të qytetit, për trajtimin e sipërfaqeve të vjetra industriale, për mbrojtjen klimaterike

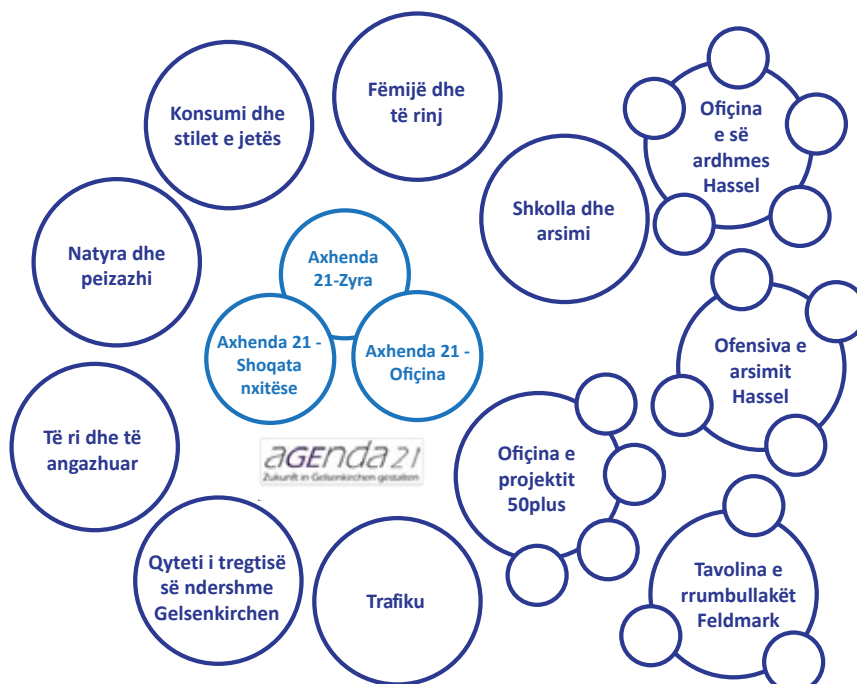

Fig. 3: Tema the pika ndërthurje të procesit të Axhendës 21 në Gelsenkirchen (Marrë nga : Zyra e Axhendës 21 Gelsenkirchen)

dhe për arsimin për një zhvillim të qëndrueshëm: Tema e qëndrueshmërisë ka mbërritur në kokat e shumë grave dhe burrave nga Gelsenkirchen. Që në 2015 ka patur një vendim unanimit të këshillit për implementimin e Axhendës 2030 në nivelin komunal.

Pjesëmarrësit nga Kosova gjatë vizitës në shtëpinë Hans-Sachs

2.7. Vizita në shtëpinë Hans-Sachs

Në përfundim të fjalimit të tij Werner Rybarski ftoi të pranishmit të merrnin pjesë në një vizitë në shtëpinë Hans-Sachs, në vendin ku zhvillohet eventit dhe pikë referimi e qytetit. Ndërtimi u bë në stilin e Funkcionalizmit nga viti 1925 deri në 1927 dhe u shemb plotësisht në 2012, u riparua plotësisht dhe u rinovua në mënyrë të qëndrueshme. Shtëpia Hans-Sachs me cepat e saj karakteristik të rrumbullakët në fasadën me tulla ka qenë gjithmonë më shumë se bashkia: Këtu janë zhvilluar evente kulturore, festa dhe organizime të tjera. Megjithëse e mbrojtur si monument kultura, shtëpia e vjetruar duhej të shembej por qytetaret dhe qytetarët e qytetit luftuan për ruajtjen e saj. E ri-konstruktuar në mënyrë të qëndrueshme ajo u hap përsëri në 2013 dhe vendos tani standarde të reja me anën e arkitekturës së saj të brendshme transparente, moderne, furnizimin e saj me energji nëpërmjet një sistemi gjeo-termik si dhe me anën e impiantit foto-voltaik mbi çati dhe përdorimin e ujit të shiut për tualetin. Soot zhvillohen këtu përsëri evente kulturore dhe evente të tjera në këtë shtëpi. Një ekzpozitë e përhershme jep për më tepër një retrospektivë në historinë e qytetit Gelsenkirchen.

2.8. Pritja në mbrëmje dhe dorëzimi i Memoranda of Understanding në shtëpinë Hans-Sachs

Dr. Stefan Wilhelmy, Drejtor i SKEW, i uroi pjesëmarrësve mirëseardhjen në pritjen e mbrëmjes

Në një atmosferë festive u zhvillua në mbrëmje dorëzimi i Memoranda of Understanding (MoU) ndërmjet komunave pjesëmarrëse dhe SKEW. Përveç kryetares së bashkisë së Gelsenkirchen Martina Rudowitz mirëseardhjen ja uroi të pranishmëve edhe Dr. Stefan Wilhelmy, Drejtor i SKEW, si dhe Heinz Meyer nga Rrethi i Iniciativës Zenica. Pas nënshkrimit të MoUs të pranishmit e përfunduan ditën duke ngrënë darkë bashkë dhe duke dëgjuar muzikë.

Dr. Stefan Wilhelmy, Drejtor i SKEW, dhe përfaqësuesit dhe përfaqësueset e partneritetit komunal të të gjithë komunës Bersenbrück dhe Ruma/Serbi nënshkruan Memorandum of Understanding

3. WORKSHOP-I I PARË – DITA E 2-TË

Pas një përmbledhje të temave të trajtuara ditën e parë, moderatori Patrick Leusch e drejtoi shikimin para: "Tema e sotshme është që të konkretizojmë gjërat, të biem dakord për hapat e parë të përbashkët dhe të punojmë për plane dhe detyra konkrete, për të filluar bashkëpunimin në kuadrin e projektit "Partneritetet e Qëndrueshme Komunale".

3.1. Informacion për grupin: Mënyra e qasjes në projektin „Partneritetet e Qëndrueshme Komunale“

Komunat partnere kishin rënë dakord para workshop-it në lidhje me një nga mënyrat e mundshme të qasjes. Shumica vendosën për variantin „Proces i përbashkët aksioni për të mësuar – *learning by doing*“. Ndërkohë partnerët Lajpcig dhe Travnik zgjodhën opsionin „Së bashku në rrugën e strategjisë së qëndrueshme“. Për të mënyrat e qasjes nga ana e SKEW ofrohen të njëjtat shërbime.

Mënyra e qasjes I: „Së bashku në rrugën e strategjisë së qëndrueshmërisë“

Jessica Baier, SKEW

Në këtë mënyrë qasje partnerët punojnë në një proces dialogu me shumë aktorë një kuptim të përbashkët për Axhendën 2030 dhe për SDGs. Ato këshillohen së bashku për zhvillimin ose përpunimin e strategjive ekzistuese të qëndrueshmërisë dhe identifikojnë aktivitete në të dyja komunat, të cilat mund të implementohen së bashku në kuadrin e punës së partneritetit komunal. Qëllimi është krijimi i një plan-veprimi/program-veprimi të përbashkët për implementimin e Axhendës 2030. Implementimi i një mase pilot si pjesë e programit të veprimit është parashikuar në fund të procesit të përbashkët të punës në kuadrin e fazës pilot të të gjithë projektit.

Këtë rrugë zgjodhën Lajpcigu dhe Travnik. Të dy qytetet duan të startojnë një shkëmbim intensiv mbi strategjitë ekzistuese të qëndrueshmërisë, të këshillohen reciprokisht dhe bazuar në to të zhvillojnë strategji të reja. Të dyja komunat po përpunojnë aktualisht strategjitë e tyre ekzistuese: Lajpcigu punon për krijimin e një „Koncepti të integruar të zhvillimit të qytetit“, që do të miratohet në 2018 si „Lajpcig 2030“, dhe Travnik për një „Strategji zhvillimi“ për periudhën kohore 2020 deri 2030. Pra momenti kohor është i

Fig. 4: Ecuria e fazës pilot të „Partneriteteve Komunale të Qëndrueshme“ (Mënyra e qasjes I)

përshtatshëm për të filluar një proces reciprok këshillimi.

Mënyra e qasjes II: „Procesi i përbashkët i aksionit të të mësuarit – learning by doing“

Isabela Santos, SKEW

Në rastin e kësaj qasje partnerët bien dakord për një ose disa SDGs, të cilat do të përpunohen në kuadrin e SDG 11 („Qytete dhe Komuna të Qëndrueshme“) dhe SDG 17 („Partneritete për të arritur objektivat“). Për këtë gjë zhvillohet dhe zbatohet së bashku për të dyja komunat përkatësisht një masë pilot. *Learning by doing* është në plan të parë në këtë proces-aksion të mësuarit. Nëpërmjet kryerjes së një mase pilot synohet që implementimi i Axfenda 2030 të bëhet i prekshëm në mënyrë konkrete për aktorët si dhe qytetaret dhe qytetarët. Përvojat me implementimin e një mase pilot vlerësohen në fund dhe përdoren për planifikimin strategjik të bashkëpunimit të mëtejshëm në kuadrin e partneritetit të qëndrueshëm. Një publik i gjerë duhet të kontaktohet dhe të përfshihet gjatë gjithë procesit.

Masat pilot – Këshilla dhe shembuj të praktikës së mirë

Për t’ju përgjigjur siç duhet kompleksitetit dhe objektivave të Axfendës 2030, duhet që gjatë zhvillimit të masës pilot të respektohen disa kritere të caktuara. Isabela Santos dhe Jessica

Baier e shpjegojnë një gjë të tillë me anën e disa shembujve nga praktika komunale.

Masat pilot duhen implementuar në një periudhë kohore prej pak muajsh dhe nuk duhet të kalojnë volumnin financiar prej 5.000 Eurosh. Për më tepër duhet që gjatë planifikimit të merren parasysh aspektet e mëposhtme të rangut më të lartë:

- Duhet të jenë të përfshirë si aktorë nga politika dhe administrata komunale ashtu edhe nga shoqëria civile në planifikim dhe në implementim. Duhet të jenë të përfshira të paktën dy zyra profesionale të administratës komunale për të nxitur një bashkëpunim që përfshin të gjitha resurset.
- Masa duhet ti referohet të paktën dy SDSs. Gjatë kësaj duhet që ti kushtohet vëmendje sidomos edhe ndërthurjes ndërmjet SDGs të veçanta. Të dyja komunat e një partneriteti duhet ti referohen përkatësisht të njëjtave SDGs, ndërkohë që procesimi konkret i të dyja masave pilot mund të ndryshojë në kuadrin e SDGs të përzgjedhura dhe duhet orientuar në nevojat konkrete të komunave të veçanta.
- Masa duhet të tregojë një karakter transformues, që do të thotë që të kenë si objektiv transformimin e një mënyrë qasje të qëndrueshme në drejtimin e një mënyrë qasje më shumë të qëndrueshme.
- Masa duhet të zgjerojë spektrin e aktiviteteve lokale të komunës dhe duhet të mundësojë të mësuarin ndër-komunal në kuadrin e partneritetit.

Fig. 5: Ecuria e fazës pilot të „Partneriteteve Komunale të Qëndrueshme“ (Mënyra e qasjes II)

SKEW i prezantoi pjesëmarrësve **Shembuj nga praktika e mirë**, të cilat mund të kuptohen si nxitje për planifikimi e një mase vetjake pilot:

- Në Freiburg aktorët iniciuan një projekt për të reduktuar ndotjen në rritje të mjedisit me anën e **gotave një-përdorimëshe të kafesë (coffee to go)**. Ato zhvilluan për këtë gjë një sistem me pagesë për gotat dhe ia bënë me dije shitësve dhe klientëve atje në vend. Ky projekt ka lidhje me SDG 12: („Prodhim i qëndrueshëm dhe konsum i qëndrueshëm“) dhe SDG 14 („Jeta nën ujë“). Sidomos në tre nën-objektivat e mëposhtme projekti ka ndikime pozitive:²
 - Nën-objektivi 12.5: „Deri në 2030 të ulet qartë gjenerimi i mbetjeve duke mënjanuar, zvogëluar, ricikluar dhe ripërdorur“
 - Nën-objektivi 12.3: „Deri në 2030 të përgjysmohet keqpërdorimi i ushqimeve për kokë në nivelin e tregtisë me pakicë dhe të konsumatorit [...]“
 - Nën-objektivi 14.1: „Deri në 2025 të zvogëlohen qartë të gjitha llojet e ndotjes së deteve nga aktivitetet që këshillohen në breg dhe duke përfshirë mbetjet detare [...]“
- Masa të tjera në këtë sektor mund të jenë shpërndarja e trastave prej lecke në tregun lokal (shembull nga Unterschleißheim) ose përgatitja e një udhëheqësi për kryerjen e blerjeve si në Würzburg („bio, rajoonal, fair“).
- Komuna Glonn përcaktuar një „Energie-Lehrpfad Markt Glonn“, për të rritur ndërgjegjësimin për energjitë e rinovueshme dhe për të rritur për shembull rëndësinë e kënetave si magazinues i CO2. Boshti mësimor i energjisë kontribuon për arritjen e objektivave dhe nën-objektivave të ndryshme:
 - SDG 7: „Energjia e rinovueshme“
 - Nën-Objektiva 7.1: „Deri në 2030 të sigurohet akses i përgjithshëm te shërbime të pagueshme, të sigurte dhe moderne të energjisë“
 - Nën-objektivi 7.2: „Deri në 2030 të rritet shumë pjesa e energjisë së rinovueshme në miksin global të energjisë“ Përveç kësaj bëhen lidhjet me SDGs 13 („Masat për mbrojtjen e klimës“) dhe 15 („Jeta në fshat“) me nën-objektivat e mëposhtme:

2 „Dokumentin final të samitit të Kombeve të Bashkuara për miratimin e Axfordës së Zhvillimit Post-2015“ me objektivat dhe nën-objektivat e Axfordës 2030 e gjeni në faqen e uebit të Kombeve të Bashkuara në: <http://www.un.org/depts/german/gv-70/a70-l1.pdf>. Të gjitha nën-objektivat e paraqitura më poshtë janë marrë fjalë për fjalë nga ky dokument.

Nën-objektivi 13.3: „Përmirësimi i informimit dhe sensibilizimit [...] në sektorin e dobësimit të transformimit klimaterik [...]“

Nën-objektivi 15.3: „Deri në 2030 të luftohet formimi i shkretëtirave [...] dhe të synohet një botë në të cilën të neutralizohet tharja e vendeve“

- Në Bottrop u krijua një **„Kopsht i përbashkët“**, në menaxhimin e të cilit përfshihen fokus-grupe të ndryshme, ndër të cilat edhe emigrante dhe emigrantë me aftësi të kufizuara. Edhe ky plan-projekt kontribuon në implementimin e SDGs të ndryshme. SDG 13 („Masat për mbrojtjen e klimës“) merret parasysh në këtë projekt nëpërmjet:
 - Nën-objektivi 13.2: „Përfshirja e masave për mbrojtjen e klimës në politikat, strategjitë dhe planifikimet kombëtare“
 - Nën-objektivi 13.3: „Përmirësimi i informimit dhe sensibilizimit [...] në sektorin e dobësimit të transformimit klimaterik [...]“
- Për më tepër krijohen lidhje me SDGs 10 („Pabarazitë e reduktuara“) dhe SDG 11 („Qytete dhe komuna të qëndrueshme“). Këtu janë të rëndësishme nën-objektivat e mëposhtme: Nën-objektivi 10.2: „Deri në 2030 të aftësohen të gjithë njerëzit [...] për të vetë-vendosur dhe të mxitet përfshirja e tyre sociale dhe ekonomike“
- Nën-objektivi 11.6: „Deri në 2030 të ulet ngarkesa për mjedisin që shkaktohet nga qytetet [...] me vëmendje të veçantë tek cilësia e ajrit [...]“

3.2. Fjalim: Ecuria organizative e fazës pilot

Eva Heuschen, SKEW

Eva Heuschen përmbledhi aspektet organizative dhe ecurinë kohore për pjesëmarrësit. *Memoranda of Understanding* formojnë bazën për bashkëpunimin me SKEW. SKEW këshillon që për një periudhë kohore afatmesme të nënshkruhet si shtesë edhe një marrëveshje ndërmjet komunave partnere ose të fillohet bashkëpunimi në lidhje me Axfordën 2030 në kontratat ekzistuese të partneriteteve ndërmjet qyteteve.

Për një ecuri efektive dhe të besueshme të projektit është e rëndësishme që ti caktohet SKEW në të dyja komunat partnere një pikë kontakti fikse si koordinatorë/koordinator të partneritetit të qëndrueshëm. Delegacioneve të mbështetura nga SKEW Eva Heuschen i kujtoi: Mund të marrin pjesë tre persona në çdo udhëtim, idealja do të ishte dy persona nga zyra të ndryshme profesionale dhe një

përfaqësuese ose një përfaqësues nga shoqëria civile. Në vendin ku zhvillohet event, SKEW nëse është e nevojshme merr përsipër shpenzimet për përkthimin (maksimumi dy ditë). Për më tepër SKEW moderon në rast delegacionesh te komunat gjermane një Workshop mbi hapat e veçantë të procesit, për shembull për planifikimin e masave pilot.

Në rastin e eventeve që ndikojnë në publik te komunat, SKEW merr përsipër shpenzimet deri në 2.000 Euro për event. Ambientet e eventit duhet të vendosen në dispozicion përkatësisht nga komunat.

Masa pilot, e cila duhet të nxisë aty një ndryshim të qëndrueshëm, mbështetet nga ana e SKEW me deri 5.000 Euro për komunë. Mbështetja financiare për eventet që ndikojnë në publik dhe masat pilot duhen kërkuar përkatësisht në mënyrë të veçantë të SKEW. Si udhëheqëse e projektit vepron komuna gjermane e cila dorëzon pranë SKEW kërkesën e përpunuar së bashku me komunën partnere.

Eva Heuschen prezantoi gjithashtu mundësi, për të ushtruar punë me publikun në lidhje me projektin, dhe i kujtoi atyre që pas përfundimit të projektit duhet të dorëzohet një raport përfundimtar.

Për komunat që marrin pjesë në projekt në faqen e uebit të SKEW krijohet një sektor shkarkimi, në të cilin vendosen në dispozicion të gjitha informacionet, dokumentet dhe formularët në gjuhë të ndryshme.

Sonja Eichmann nga Treptow-Köpenick shfrytëzon mundësinë për të sqaruar çështjet e hapura

Pjesëmarrësit shfrytëzuan mundësinë për të sqaruar disa çështje mbi procesin organizativ dhe financiar në bisedë me Jessica Baier, Isabela Santos dhe Eva Heuschen. .

Pyetje: Nga ana e shumë pjesëmarrësve u shpreh dëshira e madhe që formalitetet e kërkesave të mbahen sa më të thjeshta të mundshme. Sidomos nga pikëpamja e pjesëmarrësve do të ishte me shumë avantazh që mbështetja dhe rakordimi financiar të mos kryhet vetëm nëpërmjet komunës gjermane por nga ana e SKEW të lidhet një kontratë transferimi direkt me komunën partnere të huaj. Për komunat gjermane, pagesat ndërkombëtare janë në një rën anë tepër të komplikuar dhe nga ana tjetër shumë të shtrenjta. Nga ana tjetër puna në partneritet është një detyrë vullnetare e komunave dhe duhet që të kryet në atë mënyrë që të konsumojë sa më pak kohë. Për qytetet dhe komunat e dobëta ekonomikisht, të cilat kanë pjesërisht detyrimin e garantimit të buxhetit, transferimi i mjeteve mund të shkaktojë komplikacione.

SKEW: SKEW vepron me porosi të BMZ në radhë të parë dhe si qendër shërbimi për komunën gjermane të cilat angazhohen për zhvillimin politik. Në fushën e temave të partneriteteve komunale, SKEW bashkëpunon ngushtë edhe me komunën përkatëse partnere në vendin e huaj. Por duhet thënë që kërkesa dhe transferimi i drejtpërdrejtë i mjeteve tek komuna partnere në vendin e huaj nuk është parashikuar. Në të gjitha ofertat e SKEW, komuna përkatëse gjermane vepron si ndërmjetëse dhe udhëheqëse e projektit.

Kjo nuk i referohet vetëm projektit „Partneritetet e Qëndrueshme Komunale“, por për shembull edhe nxitjes nga ana e mundësive që krijon SKEW për „Zhvillimin e Qëndrueshëm Komunal me anën e Projekteve të Partneritetit“ (Nakopa), që mund të përdoret në përfundim të fazës pilot nga partneritetet e qëndrueshme për të implementuar projekte të tjera. Prandaj është e këshillueshme që, që në kuadrin e "Partneriteteve Komunale" të përgatiteni për procesin e përgatitjes së përbashkët të kërkesës nga ana e komunës gjermane, për t'u përgatitur në këtë mënyrë më vonë për një kërkesë për projekte më të mëdha. Por përfaqësueset e SKEW konfirmuan për të ri-parë edhe njëherë lehtësime të mundshme të procesit.

Pyetje: Nëse 5.000 Euro për komunë nuk janë të mjaftueshme për masën përkatëse pilot: Çfarë mundësisht të tjera nxitje ekzistojnë?

SKEW: Masat pilot duhen planifikuar kryesisht në atë mënyrë që ato të mos e kalojnë vlerën prej 5.000 Euro për komunë dhe të mund të implementohen në një periudhë kohore prej pak muajsh. Masat të cilat duhet të implementohen në përfundim të projektit "Partneritetet e Qëndrueshme Komunale" brenda një partneriteti të qëndrueshëm mund të nxitin gjithashtu nëpërmjet ofertave të tjera nga ana e SKEW dhe Engagement Global. SKEW do të tregojë gjatë procesit të projektit pilot opsione të ndryshme në lidhje me këtë gjë dhe ndodhet për më tepër në dispozicionin tuaj për këshillime të partneriteteve të veçanta.

Pyetje: Sa fleksibilitet ofrojnë elementët e veçantë të projektit? A mund të zhvillohet për shembull eventit me ndikim në publik edhe më vonë se ç'është planifikuar? Apo mund të marrin pjesë në delegacione më shumë se tre persona, nëse shpenzimet e udhëtimit dhe të akomodimit nuk bëhen më të shtrenjta në total?

SKEW: Eventit me ndikim në publik në komunën gjermane duhet të kryhet në 2017. Në komunat partnere është i mundur zbatimi edhe në vitin 2018. Për delegacionet nuk vendoset në dispozicion një vlerë fikse për çdo komunë, më shumë përcaktohet përmbajtja e shërbimit. Kjo gjë vlen për të mund të ofruar të gjitha partneriteteve paketën e njëjtë të shërbimeve, pavarësisht për shembull nga distanca ndërmjet komunave partnere. Në këtë mënyrë për çdo delegacion është parashikuar marrja përsipër e shpenzimeve për udhëtimin dhe akomodimin si dhe për trajtimin me ushqim për tre persona. Për më tepër është e mundur që persona të tjerë të marrin pjesë në delegacione, shpenzimet e të cilëve mbulohen nga komuna dhe palë të treta.

3.3. Punët në grup:

Përfaqësueset dhe përfaqësuesit e bashkëpunimit tre-këndor Mynih, Berlin Treptow-Köpenick dhe Subotica shkëmbejnë informacione nëpërmjet strukturave të tyre përkatëse komunale

Në dy faza pune në grup, partneritetet e qëndrueshme komunale startuan punën e tyre të përbashkët për Axhendën 2030. Për këtë gjë u identifikuan si fillim aktorët e rëndësishëm në të dyja komunat partnere, për të mund të ndërtoar në fund të workshop-it të parë struktura pune efikase për të gjithë procesin. Në fund, aktorët e një komunë të përfshirë në partneritetin e qëndrueshëm morën një përmbledhje mbi situatën në komunat e tyre në lidhje me SDGs.

Punë në grup Strukturat e punës së komunave/partneriteteve

Në fokusin e kësaj pune në grup ishin dy çështje: Cilat aktorë duhet të përfshihen në implementimin e Axhendës 2030 lokalisht? Dhe: Çfarë rëndësie kanë aktorët e identifikuar për partneritetet e qëndrueshme komunale? "Para një udhëtimi të përbashkët, në bord nevojiten njerëzit dhe organizatat e duhura", përmendi moderatori Patrick Leusch gjatë përmbledhjes që i bëri temës.

Si fillim çdo komunë krijoi një listë të aktorëve që merren në konsideratë. Në përfundim u gjykan aktorët e veçantë në përputhje me rëndësinë e tyre për partneritetin. Bazuar në këtë gjë u krijua një diagram e aktorëve, në të cilin u paraqit rëndësia e tyre në përputhje me madhësinë e rrahëve. Në diagramin e aktorëve u vendosen gjithashtu afërsia e aktorëve me administratën komunale si dhe lidhja e aktorëve me njëri-tjetrin.

Në një hap të dytë pune, komunat partnere krahasuan rezultatet e tyre të punës, shkëmbyen informacione mbi ndryshimet dhe të përbashkëta dhe gjykan mbi pasojat e mundshme për punës në partneritet. Gjithsej diagramet e aktorëve treguan një baraspeshë në lidhje me administrimin komunal, shoqërinë civile dhe politikën. Kështu përveç kryetareve dhe kryetarëve të komunave të disa komunave, nga disa komuna u përmend edhe popullsia lokale si grup i rëndësishëm aktorësh për menaxhimin e partneritetit të qëndrueshëm komunal.

Në lidhje me kompetencën profesionale të grupeve të personave që duhen përfshirë, u listuan më shpesh aktorë nga sektori i mjedisit ndërkombëtar ose të qëndrueshmërisë (të nivelit më të lartë). Rëndësia e këtyre aktorëve për partneritetin e qëndrueshëm komunal tregohet në diagramet e aktorëve nuk tregohet vetëm nga numri i tyre, por edhe nga madhësia e rrethit që është përzgjedhur për paraqitjen. Nga partneritetet të cilat në kuadrin e partneritetit të qëndrueshëm dëshirojnë të merren me SDGs për arsimin, u përmendën dhe u vlerësuan me rëndësi më të madhe siç pritej aktorë nga sektori i arsimit.

Në paraqitjen e përgjithshme diagramet e aktorëve tregojnë që lidhja e institucioneve të ndryshme profesionale, organizatave dhe grupeve të aktorëve konsiderohet nga të gjithë si e rëndësishme për bashkëpunimin në projektin "Partneritetet e Qëndrueshme Komunale" dhe për implementimin e Axfordës 2030 në nivelin lokal.

Diagramet e aktorëve nuk janë një konstrukcion i pandryshueshëm - ato mund të përshtaten dhe plotësohen në kontekstin e partneritetit që qëndrueshëm, për shembull nëse gjatë ecurisë së projektit del në pah që një aktor merr një rol më të rëndësishëm se sa ishte parashikuar më parë në planifikimin dhe implementimin e projektit.

Punë në grup Përcaktimi i gjendjes

Në fazën e dytë të punës në grup ju kërkua pjesëmarrësve një vetë-vlerësim i komunës së tyre në lidhje me Axfordën 2030 dhe me SDGs. Që para workshop-it pjesëmarrësit ishin menduar në lidhje me këtë dhe kishin përgatitur materialin. Qëllimi i punës në grup ishte që si fillim të krijonin një pasqyrë mbi situatën e implementimit të SDGs në komunat e përfshira. Në lidhje me cilat SDGs ka pasur tashmë suksese në komunë? Ku ekzistojnë ende sfida të mëdha? Në fund u

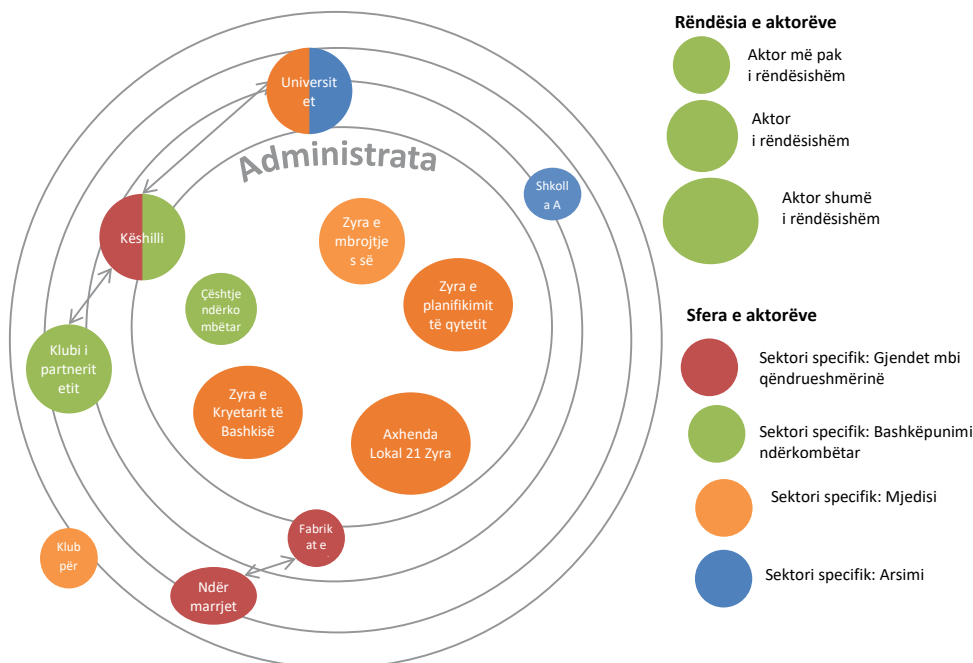

Fig. 6: Metoda e punës në grup, diagrami i aktorëve

krahasuan rezultatet me ato në komunën partnere: Ku ekzistojnë të përbashkëtat më të mëdha? Te cilat SDGs ofrohet një kooperim, për shembull duke qenë se të dyja komunat përballen me sfida të ngjashme ose sepse një komunë ka zhvilluar tashmë mënyra zgjidhje, të cilat mund të jenë me interes për komunën partnere?

Në një hap tjetër ju kërkua më pas aktorëve që të mendojnë së bashku se te cilat SDGs dëshirojnë të përqendrohen ato në bashkëpunimin e tyre brenda partneritetit të qëndrueshëm.

Prezantimi i rezultateve të punës të partneriteteve të qëndrueshme me komunat në Bosnje dhe Hercegovinë

Gelsenkirchen dhe Zenica

Këtu fokusi qëndron te SDG 4 („Arsimi cilësor“) si dhe te nën-objektiva në sektorin e klimës, energjisë, ekologjisë bujqësore dhe integritit. Nga të dyja komunat ekzistojnë ide të mira. Ndër të tjera ekziston dëshira e bashkëpunimit në lidhje me temën e planifikimit të qytetit. Këtu Gelsenkirchen ka grumbulluar tashmë përvoja të mira. Nëse do të jetë e nevojshme do të implementohet një projekt me skautiste dhe skautistë.

Gera dhe Gorazde

Në këtë bashkëpunim kemi të bëjmë mbi të gjitha me mbrojtjen kundrejt përmbajtjeve ose katastrofave, por edhe me çështje të transportit, të heqjes së barrierave si dhe me çështje të punës me rininë dhe përfshirjen e njerëzve me aftësi të kufizuara. Fushat e tematikave do të caktohen në vazhdim SDGs të përshtatshme.

Langenhagen dhe Bijeljina

Partnerët kanë rënë tashmë dakord për një projekt konkret. Në të dyja komunat do të krijohet një kopsht publik lulesh dhe perimesh. Për menaxhimin e tij është planifikuar të përfshihen refugjatë ose të rinj në situata të veçanta jete dhe qarqe të gjera të popullsisë.

Lajpcig dhe Travnik

Ky partneritet ka rënë dakord për mënyrën e qasjes I dhe për këtë arsye, në kuadrin e punës në konceptet e detajuara komunale do të marrë parasysh tërësinë e objektivave. Në të njëjtën kohë, në kuadrin e punës në grup janë kristalizuar objektiva të veçantë, tek të cilat bashkëpunimi në kuadrin e partneritetit duket tepër i frytshëm dhe që mund të përdoren si fokuse për një program të përbashkët veprimi. Këtu futen SDG 8 („Vende të mira pune dhe rritje ekonomike“) dhe SDG 12 („Konsum i ndërgjegjshëm“). Për detajet do të bihet dakord në takimin tjetër në Travnik.

Wolfsburg dhe Sarajevë

Partnerët përveç SDGs 11 dhe 17 dëshirojnë ti hedhin një vështrim edhe SDG 4 („Arsimi cilësor“) – në lidhje me masat për mbrojtjen klimaterike (SDG 13) dhe në lidhje me konsumin e ndërgjegjshëm (SDG 12). Grupet e projektit do të takohen tani në të dy qytetet dhe do të konkretizojnë planet.

Prezantim i rezultateve të punës të partneriteteve të qëndrueshme me komunat në Kosovë.

Kirchhain dhe Smirë, Komuna Viti

Mbi të gjitha në partneritet do të bëhet fjalë për SDG 13 („Masat për mbrojtjen klimaterike“). Të dy komunat rurale dëshirojnë të bashkëpunojnë në sektorët e bujqësisë, përdorimit të qëndrueshëm të mbetjeve, përdorimit të energjive të rinovueshme dhe efikasitetit të energjisë.

Troisdorf dhe Mushtisht, Komuna Suharekë

Partnerët ranë dakord për një bashkëpunim në lidhje me SDG 8 („Vende të mira pune dhe rritje ekonomike“) në lidhje me SDG 15 („Jeta në zonat rurale“). Konkretisht bëhet fjalë për faktin që të ruhen sipërfaqet e tokës dhe pyjeve, të luftohet shpyllëzimi dhe ndikimet e tij dhe të ndërtohen rrugët pyjore.

Prezantim i rezultateve të punës të partneriteteve të qëndrueshme me komunat në Serbi.

Treptow-Köpenick nga Berlini, Mynihu dhe Subotica

Të tre komunat e përfshira kishin rënë dakord që më parë për një bashkëpunim në lidhje me SDG 4 („Arsim cilësor“). Në këtë rast vështrimi kryesor do ti drejtohet grupeve të deprivuara si romët, njerëzit me aftësi të kufizuara, të papunët dhe të tjerë. Përmbajtjet konkrete do të dakortësohen në një takim tjetër.

Ingolstadt dhe Kragujevac

Partnerët kanë rëndë dakord për një bashkëpunim në lidhje me SDG 7 („Energjitë e rinovueshme“) dhe SDG 12 („Konsum i ndërgjegjshëm“). Fokusi duhet të jetë tema e energjive të rinovueshme. U ra dakord që në përfundim të workshop-it të parë të krijohet së bashku një plan veprimi.

Offenbach am Main dhe Zemun

Tek ky bashkëpunim do të bëhet fjalë për krijimin e bizneseve nga ana e grave dhe emigranteve dhe emigrantëve (SDG 8: „Vende të mira pune dhe rritje ekonomike“). Për këtë gjë do të bashkohen përvojat e të dy komunave. Do të përfshihet gjithashtu edhe tema e zhvillimit të lagjeve dhe bashkëjetesës së grupeve të ndryshme popullsive.

Pfaffenhofen an der Ilm dhe Valjevo

Që para workshop-it, partnerët kishin rëndë dakord në lidhje me bashkëpunimin për SDG 15 („Jeta në fshat“). Këtu kemi të bëjmë sidomos me mbrojtjen e eko-sistemeve (të kërcënuara). Konkretisht partneriteti dëshiron ti përkushtohet natyrës në qytet dhe transformimit të sipërfaqeve komunale në sensin e biodiversitetit urban. Sfidat ekzistojnë sidomos në Valjevo ku ka mungesa të strukturës së financimeve të nevojshme. Por edhe në Pfaffenhofen ka ende shumë për të bërë.

Komuna e bashkuar Bersenbrück Bersenbrück dhe Ruma

Partnerët dëshirojnë kenë në fokusin e tyre SDG 13 („Masat për mbrojtjen klimaterike“) dhe SDG 15 („Jeta në fshat“). Hapa konkret do të dakortësohen shumë shpejt.

3.4. Lamtumira

Isabela Santos dhe Jessica Baier i dhanë lamtumirën të ftuarve në emër të SKEW. Ato falenderuan të gjithë të pranishmit për bashkëpunimin e tyre të angazhuar dhe për guximin e tyre për të zhvilluar vizione dhe për të rënë dakord mbi objektiva konkretë. „Faleminderit që ju jeni hapur për një ballafaqim me Axhendën 2030. Vazhdimi i bashkëpunimit është kënaqësi për ne“, tha Jessica Baier.

Pas eventit të parë, tani hapat e tjerë në ecurinë e projektit janë workshop-e dialogi brenda komunave si dhe delegacione. Për këtë gjë komunat planifikojnë për 2017 ose 2018 përkatësisht një event me ndikim në publik dhe shkëmbejnë vazhdimisht informacione mbi ecurinë e projektit. Pas takimeve të tjera në rrjet, pas gjithsej katër delegacioneve dhe pas implementimit të një mase pilot për çdo komunë në Nëntor 2018 është parashikuar një event përmbyllës për projektin.

SHTOJCA

Programi

Programi i workshop-it të parë ndërkombëtar të fazës pilot të projektit „Partneritetet e Qëndrueshme Komunale“

Vendi: Shtëpia Hans-Sachs, Ebertstraße 11, 45879 Gelsenkirchen
Data: 15.–17. Janar 2017
Gjuhët e konferencës: Gjermanisht, Bosnjisht, Serbisht, Kroatisht, Shqip
Moderatori: Patrick Leusch

23

E Dielë , 15 Janar 2017

Ora 20:00 Darkë e përbashkët, Maritim Hotel

E Hënë, 16. Janar 2017

Ora 09:30	Hapja e workshop-it Martina Rudowitz , Kryetarja e bashkisë e Gelsenkirchen Ulrich Kaltenbach , Specialiste, Ministria Federale për Bashkëpunim Ekonomik dhe Zhvillim (BMZ) Jessica Baier , Përgjegjëse sektori, Qendra e Shërbimeve Komunitar në Njërin Botë (SKEW) i Engagement Global
Ora 10:15	Workshop-i – Ecuria e programit Patrick Leusch , Moderatore
Ora 10:30	Prezantimi i partneriteteve pjesëmarrëse komunale
Ora 11:30	Axhenda 2030 me objektivat e tyre globale të qëndrueshme të zhvillimit (SDGs) dhe integrimi i tyre në strukturat komunale Dr. Eva Dick , Bashkëpunëtorë shkencorë, Instituti Gjerman për Politikë Zhvillimi
Ora 12:40	Pushim dreke dhe <i>networking</i>
Ora 13:30	Punë në grup: „Beyond Cherry Picking“. Axhenda 2030: Çfarë do të thotë kjo gjë për komunën time?
Ora 14:30	Prezantim i shkurtër i rezultateve të punës së grupit
Ora 15:00	Pushim për kafe
Ora 15:30	Pasqyrë e projektit „Partneritetet e Qëndrueshme Komunale“ Jessica Baier , Përgjegjëse skuadre, SKEW/Engagement Global Isabela Santos , Menaxhere e projektit, SKEW/Engagement Global
Ora 16:00	Qëndrueshmëria në Gelsenkirchen Werner Rybarski , Përgjegjësi për Axhendën-21, Gelsenkirchen
Ora 17:30	Fundi i ditës së parë
Ora 19:00	Pritje në shtëpinë Hans-Sachs Përshëndetja nga: Martina Rudowitz : Kryetarja e bashkisë e Gelsenkirchen Dr. Stefan Wilhelmy : Drejtor, SKEW/Engagement Global Heinz Meyer : Rrethi i iniciativës Zenica Dorëzimi i <i>Memoranda of Understanding</i> dhe darkë e përbashkët

E Martë, 17 Janar 2017

Ora 08:40	Takim në hollin e e hotelit Maritim dhe shëtitje e përbashkët për tek vendi ku zhvillohet event/shtëpia Hans-Sachs
Ora 09:00	Retrospektivë e ditës së parë
Ora 09:20	Informacion për grupin: Mënyrat e qasjes Jessica Baier dhe Isabela Santos SKEW/Engagement Global
Ora 11:20	Ecuria organizative e fazës së projektit Eva Heuschen, SKEW/Engagement Global
Ora 12:00	MPushim dreke
Ora 13:00	Punë në grup: Strukturat e punës së komunave/partneriteteve
Ora 14:50	Pushim për kafe
Ora 15: 20	Punë në grup: Përcaktimi i gjendjes
Ora 17:00	Prezantim i shkurtër i rezultateve të punës së grupit
	Hapat e tjerë Isabela Santos, SKEW/Engagement Global
	Fjalët mbyllëse Jessica Baier, SKEW/Engagement Global
Ora 20:00	Darkë e përbashkët në hotel Maritim

Lista e pjesëmarrësve

Bosnja dhe Hercegovina				
Komuna	Mbimri	Emri	Komuna/Organizata	Funksioni
Bijeljina	Pejčić	Mile	Qyteti i Bijeljina	Shefi i zyrës së kryetarit të bashkisë
Bijeljina	Todorović	Ankica	Qyteti i Bijeljina	Shefi i departamentit për zhvillim lokal dhe integrim evropian
Goražde	Čavrk	Armin	Komuna e Goražde	Bashkësia për çështjet ligjore
Goražde	Drakovac	Samira	Komuna e Goražde	Zëvendës kryetare e bashkisë për mbrojtjen kundër katastrofave dhe për bashkësinë
Goražde	Čulov	Mirsada	Komuna e Goražde	Përgjegjësja e gjithëpërfshirjes për Goražde
Goražde	Čulov	Ismael	Komuna e Goražde	Asistent
Sarajevë	Čengić	Zinaida	Qyteti i Sarajevës	Këshilltar, në departamentin për bashkëpunim ndërkombëtar dhe integrim evropian
Sarajevë	Hadžiabdić	Merima	Qyteti i Sarajevës	Drejtoreshë e departamentit për bashkëpunim ndërkombëtar dhe integrim evropian
Travnik	Hadžiemrić	Admir	Komuna Travnik	Kryetar komune
Travnik	Ejubović	Azem	Komuna Travnik	Shefi i zyrës së komunës
Travnik	Hafizadić	Faris	Komuna Travnik	Këshilltar i specializuar për çështjet e administratës dhe të rinisë
Zenica	Bičakčić	Irena	Shoqata e skautistëve e qytetit të Zenica	Menaxhere projekti
Zenica	Imamović	Zijad	Qyteti i Zenica	Shef protokolli
Gjermani				
Komuna	Mbimri	Emri	Komuna/Organizata	Funksioni
Qarku Trepow-Köpenick i Berlinit	Eichmann	Sonja	Qarku Trepow-Köpenick i Berlinit	Personi përgjegjës për partneritetet ndërqytetase të BE
Qarku Trepow-Köpenick i Berlinit	Lumme	Dennis	Qarku Trepow-Köpenick i Berlinit	Koordinator për politikë zhvillimi komunale
Komuna e bashkuar Bersenbrück	Kindt	Harry	Shoqata ndërtojmë ura Niedersachsen/Komuna e bashkuar Bersenbrück	Kryetar
Komuna e bashkuar Bersenbrück	Wagner	Norbert	Komuna e bashkuar Bersenbrück	
Komuna e bashkuar Bersenbrück	Beelmann	Ewald	Komuna e bashkuar Bersenbrück	Nxites i ekonomisë
Gelsenkirchen	Draws	Melina	Qyteti i Gelsenkirchen	Specialiste për partneritetet ndërqytetase
Gelsenkirchen	Rybarski	Werner	Qyteti i Gelsenkirchen	Përgjegjës për Axhenda-21
Gelsenkirchen	Dr. Schrader	Holger	Qyteti i Gelsenkirchen	Drejtor i departamentit të përfaqësimit dhe çështjeve të qytetarëve
Gelsenkirchen	Piwiek	Andreas	Qyteti i Gelsenkirchen	Përgjegjës për evropën
Gelsenkirchen	Meyer	Heinz H.	Rrethi i iniciativës Zenica	Themelues/Kryetar

Gera	Koob	Bernd	Qyteti i Gera	Personi përgjegjës i qytetit Gera; Rotary International
Gera	Brehme	Babett	Administrata e qytetit Gera	Këshilltare personale e kryetarit të bashkisë, përgjegjëse për partneritetet ndërqytetase
Gera	Rauch	Ralf	Qyteti i Gera	Ish kryetar bashkie
Ingolstadt	Köhler	Jürgen	Qyteti i Ingolstadt, zyra e kulturës	Shef zyre
Ingolstadt	Schneider	Thomas	Qyteti i Ingolstadt, departamenti për shëndetin, mbrojtjen klimaterike dhe mjedisin	Punonjës në zyrën e drejtorit të departamentit
Ingolstadt	Vosswinkel	Simone	Shoqata për impiantet e përpunimit të mbetjeve e Ingolstadt	Zëdhënëse për mediat
Kirchhain	Hausmann	Olaf	Qyteti i Kirchhain	Kryetar komune
Kirchhain	Waldhardt	Rainer	Qyteti i Kirchhain	Administrator i Kirchhain- Kleinseelheim, kryetar i komisionit qytetar për ekonominë, mjedisin dhe trafikun
Kirchhain	Mai	Stefanie	Qyteti i Kirchhain-Kleinseelheim	Anëtar i këshillit bashkiak
Langenhagen	Dr. von der Haar	Regine	Qyteti i Langenhagen, Marketing dhe Komunikim	Projekte të veçanta dhe organizimi i këshillit vendor
Langenhagen	Langrehr	Wolfgang	Qyteti i Langenhagen	Anëtare e këshillit të qytetit të Langenhagen dhe e këshillit vendor të Kaltenweide
Lajpcig	Dr. Willenberg	Sabine	Shoqata për nxitjen e partneritetit ndërqytetas Leipzig-Travnik	Anëtare e kryesisë së shoqatës për nxitjen e partneritetit ndërqytetas Leipzig-Travnik
Lajpcig	Goldfuß	Gabriele	Qyteti i Lajpcig, sektori i punës së kryetarit të bashkisë dhe të këshillit bashkiak	Drejtoreshë e departamentit të bashkëpunimit ndërkombëtar
Mynih	Prsa	Maria	Qyteti i landit Mynih, zyra e banesave dhe emigracionit të Mynihut	Këshilltare në zyrën për ndihmën për kthimin
Offenbach am Main	Jöst	Bettina	Qyteti i Offenbach am Main	Zyra e punës me publikun; drejtoreshë e departamentit për nderimet, partneritetet ndërqytetase dhe protokollin
Offenbach am Main	Dr. Schulze-Böing	Matthias	Qyteti i Offenbach am Main	Drejtor i zyrës për nxitjen e punës, statistikën dhe integrimin
Pfaffenhofen an der Ilm	„Mensch“ Mayer	Manfred	Qyteti Pfaffenhofen an der Ilm	Specialisti i qytetit për komplekset e gjelbra
Pfaffenhofen an der Ilm	Abenstein	Theobald	Qyteti i Pfaffenhofen an der Ilm; Shoqata bavareze e punës për Qarqe Demokratik	Anëtar në bordin monitorues të shoqatës së paraqitjes së kopshteve
Pfaffenhofen an der Ilm	Adler	Andre	Qyteti Pfaffenhofen an der Ilm	Menaxher për mbrojtjen e klimës

Troisdorf	Sonnet	Peter	Qyteti i Troisdorf	Zëvendës zëdhënës shtypi dhe personi përgjegjës për temën e qëndrueshmërisë
Wolfsburg	Mühling	Nora	Qyteti i Wolfsburg	Departamenti i përfaqësimit dhe i marrëdhënieve ndërkombëtare
Wolfsburg	De Santis	Tanja	Qyteti i Wolfsburg	Departamenti i përfaqësimit dhe i marrëdhënieve ndërkombëtare

Kosovë

Komuna	Mbimri	Emri	Komuna/Organizata	Funksioni
Mushtisht, Komuna Suharekë	Shala	Ardian	Komuna Suharekë	Anëtar i këshillit të komunës së Suharekës si dhe i komitetit për politikë dhe buxhet të komunës
Mushtisht, Komuna Suharekë	Hamzaj	Fadil	Komuna Suharekë	Person kontakti ndërmjet komunave Suharekë, Mushtisht dhe qyteteve partnere gjermane Troisdorf dhe Fellbach
SMushtisht, Komuna Suharekë	Kicaj	Kushtrim	Komuna Suharekë	Drejtor/Shef zyre për planifikimin e qytetit, planifikimin dhe mjedisin
Smirë, Komuna Viti	Haliti	Sokol	Komuna Viti	Kryetar komune
Smirë, Komuna Viti	Salihu	Tefik	Komuna Viti	Anëtar i shoqërisë civile në këshillin e fshatit Smirë
Smirë, Komuna Viti	Salihu	Afrim	Komuna Viti	Kryetar këshilli në Smirë

Serbi

Komuna	Mbimri	Emri	Komuna/Organizata	Funksioni
Kragujevac	Obradović	Minja	Qyteti i Kragujevac	Anëtar i këshillit të qytetit për investime dhe menaxhim projektësh
Kragujevac	Maksimović	Vladimir	Qyteti i Kragujevac	Anëtar i këshillit të qytetit për shërbime publike dhe juridike dhe zhvillim të njëjtë dhe të qëndrueshëm
Kragujevac	Jegdić	Dejan	Qytet Kragujevac, nxitje rajonale e ekonomisë për Sumadija dhe Pomoravlje	Menaxher projekti në departamentin për bashkëpunim me komunat, bashkëpunim ndërkomunal dhe ndërkombëtar
Ruma	Kosanović	Dragan	Komuna e Ruma	Drejtor departamenti për zhvillim ekonomik
Ruma	Ljubišić	Dušan	Komuna e Ruma	Drejtor i administratës së qytetit
Ruma	Mančić	Slađan	Komuna e Ruma	President i komunës
Subotica	Babić	Miroslava	Qyteti i Subotica	Anëtar këshilli, përgjegjës për kulturën
Subotica	Aleksić	Nataša	Qyteti i Subotica	Anëtar këshilli, përgjegjës për arsimin
Subotica	Đukanović	Ilija	Qyteti i Subotica	Anëtar këshilli, përgjegjës për kujdesin shëndetësor dhe social
Valjevo	Tomíć	Aleksandra	Qyteti i Valjevo	Kabineti i kryetarit të bashkisë
Valjevo	Pimić	Miroslav	Qyteti i Valjevo	Shefi i departamentit për zhvillim lokal dhe fabrikat e qytetit
Valjevo	Todorović	Tijana	Qyteti i Valjevo	Shefe e departamentit për zhvillim lokal dhe fabrikat e qytetit
Zemun	Kukobat	Tanja	Komuna e Zemun-it	Asistene e zyrës lokale për zhvillim ekonomik
Zemun	Durković	Brankica	Komuna e Zemun-it	Drejtoreshë e departamentit të financave

Pjesëmarrës të organizatave të tjera

Vendi	Mbiemri	Emri	Komuna/Organizata	Funksioni
Bosnjë dhe Hercegovinë, Republika Srpska	Rakić	Goran	Association of Local Authorities of Republic Srpska	Specialist
Gjermani	Wiggers	Jonas	Shoqata gjermane e qyteteve dhe e komunave	Koordinator për bashkëpunim zhvillimi komunal
Gjermani	Kiso	Claudia	Zyra federale e mjedisit	Kërkime për mjedisin dhe trafikun, koordinator kombëtar e „Javës Evropiane të lëvizshmërisë“
Gjermani	Dr. Dick	Eva	Instituti Gjerman për Politikë Zhvillimi	Bashkëpunëtoreshkencore
Gjermani	Kaltenbach	Ulrich	Ministria Federale për Bashkëpunim Ekonomik dhe Zhvillim (BMZ)	Specialist
Kosovë	Ibrahimi	Sazan	Shoqata e komunave të Kosovës	Administrator
Serbi	Božović	Ivan	Konferenca e përhershme e qyteteve dhe bashkive të Serbisë	Këshilltar për integrim evropian

Përgjegjës për projektin

Mbiemri	Emri	Organizata	Funksioni
Baier	Jessica	SKEW/Engagement Global	Shefe sektori
Eismann	Doreen	SKEW/Engagement Global	Menaxhere projekti
Heuschen	Eva	SKEW/Engagement Global	Specialiste
Kovačević	Dženita	SKEW/Engagement Global	Specialiste me honorar
Mikić	Tea	SKEW/Engagement Global	Specialiste me honorar
Rama	Arjeta	SKEW/Engagement Global	Praktikante
Santos	Isabela	SKEW/Engagement Global	Menaxhere projekti
Dr. Wilhelmy	Stefan	SKEW/Engagement Global	Drejtor drejtorie në SKEW

PUBLICATIONS OF THE SERVICE AGENCY COMMUNITIES IN ONE WORLD

All publications and information leaflets of the Service Agency Communities in One World can be ordered free of charge (if not yet out of print) or downloaded on its homepage under <https://skew.engagement-global.de/publications-en.html>. Please find below the list of publications available in English.

“Dialog Global”-Series:

- No. 43: Network Meeting Migration & Development at the local level. 9 – 10 November 2015 in Cologne. Report. Bonn, October 2016
- No. 40: 50 Municipal Climate Partnerships by 2015. Documentation of the third phase of the project. Bonn, May 2016
- No. 32: 50 Municipal Climate Partnerships by 2015. Documentation of the second phase of the project. Bonn, December 2014
- No. 29: 50 Municipal Climate Partnerships by 2015. Documentation of the Pilot Phase. Bonn, May 2013 [German/English version]
- No. 25: Participatory Budgeting Worldwide - Updated Version. Study. Bonn, November 2013.
- No. 24: International Congress on Models of Participatory Budgeting. Documentation. Bonn, November 2010
- No. 22: Migration and Development at the Local Level. An excerpt from the best practice guidelines. Bonn, November 2012

“Material”-Series:

- No. 86: International Kick-off Workshop, 5th phase: „50 Municipal Climate Partnerships by 2015“. 12th – 14th July 2016 Science City of Muñoz, Philippines. Bonn, March 2017
- No. 80: German-Latin American/Caribbean Mayors' Conference - 'Urbanisation in Germany'. 30 to 31 May 2016 in Hamburg. Bonn, November 2016
- No. 77: Second Conference of German-Palestinian Municipal Partnerships. 10 to 13 November 2015 in Jena. Bonn, July 2016
- No. 70: International Workshop of the Municipal Climate Partnerships. Presentation of the Programmes of Action July 1 – 3, 2014. Bonn, February 2015
- No. 60: International Workshop “50 Municipal Climate Partnerships by 2015 – Presentation of the Joint Programmes of Action”. Documentation. Bonn, January 2014
- No. 54: International Kick-off Workshop “50 Municipal Climate Partnerships by 2015” 14th -16th November 2011. Documentation. Bonn, May 2012

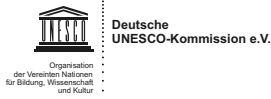
Others:

- About Us. Bonn, February 2016
- The services we offer. Bonn, March 2017

All current information, dates, activities, tips, and background reports can be found in the monthly ***Eine-Welt-Nachrichten*** of the Service Agency (only available in German). Free of charge! The order form is available on our homepage under: www.service-eine-welt.de.

EINE WELT.
ONE WORLD.
UN SEUL MONDE.
BONN.

The Service Agency Communities in One World (a department of Engagement Global gGmbH) is funded by the Federal Ministry for Economic Cooperation and Development (BMZ), as well as the federal states of Baden-Württemberg, Bremen, Hamburg, North Rhine-Westphalia and Rhineland-Palatinate. We involve our supporters and cooperating partners in our continued development through our official bodies: the programme advisory board and the programme commission. Members: The Free State of Bavaria; the State of Berlin; the State of Mecklenburg-Western Pomerania; the State of Lower Saxony; the State of Saarland; the State of Schleswig-Holstein; the Municipality of Aidlingen; the Federal Foreign Office; the Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation, Building and Nuclear Safety; the Federal City of Bonn; the German Civil Servants' Association (DBB); the Baden-Württemberg regional association for international development (DEAB); the Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH; the German Commission for UNESCO; the Federation of German Trade Unions (DGB); the German County Association; the German Association of Cities; the German Association of Towns and Municipalities; the German Development Institute; the Diocesan Council of the Catholic Church; the Stuttgart Forum of Cultures; the City of Freiburg; the City of Jena; the City of Karlsruhe; the City of Cologne; the City of Munich; the City of Nuremberg; the Council of European Municipalities and Regions (CEMR); the German Council for Sustainable Development; the District of Steinfurt; the association of German development non-governmental organisations (VENRO).

ENGAGEMENT GLOBAL gGmbH
Service für Entwicklungsinitiativen

Tulpenfeld 7 · 53113 Bonn
Postfach 12 05 25 · 53047 Bonn

Telefon +49 228 20 717-0
Telefax +49 228 20 717-150

info@engagement-global.de
www.engagement-global.de

Im Auftrag des

Bundesministerium für
wirtschaftliche Zusammenarbeit
und Entwicklung